

DIŞARIDAKİ

Bir odanın içinde varlığından haberdar olmadığımız eşyalar vardır. Onlar hep orada durur kullanmayız bile, yalnızca bir yer kaplarlar. Ta ki bir gün o odayı değiştirmek zorunda kalana dek.

Yusuf da kullanılmayan bir eşya gibiydi, dağların arasına sıkışmış, dağlar olmasa da yine de sıkışan bir hali olacağı mutlak, nüfusu hep 6.000 ve 6.500 arasında, yoksulluğun insanlardan daha çok üremeyi başardığı ve bu yüzden herkesin ara ara terk ettiği ilçede.

Dizlerinden altı yoktu, bu yüzden bir çocuğa benzeyip sevimli görünebilirdi ama. Çocuğa da benzemiyordu ki. Sakalları, Nil Nehri gibi uzayıp gidiyordu. Daha nereye kadar gidebilirdi bilmiyorum, zaten benim coğrafya bilgim hep kötüydü. Yusuf'un da Nil Nehri'nden haberdar olması beklenemezdi. Belediyenin iki temizlik işçisi, çaycı Ali Dayı, bir de Yusuf her zaman saat 6'da uyanmış olurdu. Yusuf uyur muydu ondan da emin değilim. Herhalde uyurdu. İnsanlar uyurdu çünkü. Tamam, Yusuf'un hangi okyanusa ait olduğu belli olmayan bir kara parçasına, hatta yarım bir kara parçasına benzer bir hali vardı ama ; bence uyurdu geceleri.

Yusuf'un dizlerinin altı niye yoktu bilmem. Kimisi kanserden dolayı kesmişler derdi, kimisi trafik kazası geçirdiğini söylerdi, askerde mayına bastı demişti bir gün, Yusuf benden sigara istediğinde; her zaman aynı duvarın dibinde oturup, ayakkabı boyayan adam. Nereden biliyorsun diye sormadım. Ne gerek vardı ki insanoğlu olarak ne kadar da meraklıyızdır, başkalarının acılarının kökenlerini aramaya. Bir türlü tahmin edemezdim, Yusuf'un yaşını ama hep düşünürdüm kaç yaşındadır diye. Bazen benle yaşıtmış gibi gelir; bazen 90'ına merdiven dayamış gibi. Bu kadar çok bilinmezi olur muydu bir insanın?

Yusuf hiç konuşmazdı. En azından ben hiç şahit olmadım konuştuğuna. Bazen düşünürdüm acaba konuşsa ne der diye. Bütün gün soğukta, sokaklarda ellerini 'ayağı' yapıp yürümenin keyfinden bahsedecek değildi ya! Yardım mı isteyecekti? Sevdiklerinden mi bahsedecekti? Bir kaldırım taşından daha değerli olmadığını ona hissettiren insanlara karşı, Yusuf ne söyleyebilirdi? Belki de bir tercihti Yusuf'un ki; ayaklarını kaybettiği anda başlayan, zorunlu bir tercih. Dizlerinin altında yalnızca bir boşluk gördüğu gün değişmişti belki de her şey. Ama şimdi Yusuf gelse, sen ne bilirsin be adam dese haklıydı. Yürürken ellerimle basmıyordum soğuk kaldırım taşlarına. Sağlıklıydım, engelim yoktu sözde. Ama Yusuf ,sen de şunu bilmeliydin, ne vakit seni görsem benim yüreğimde senle beraber üşürdü. İşine yarayacaksa ayaklarımı bile verebilirdim sana. Bende pek işe yaradığı söylenemezdi.

Bir keresinde Kahveci Ali Dayı'nın orada otururken, Yusuf'un yanında bir kız gördüm. Kız ona bir sigara uzattı, başını kaldırıp uzun uzun baktı kıza Yusuf. Sanki tebessüm mü etmişti kıza bakarken ya da bana mı öyle geldi bilmiyorum. Hatta bir anlığına başını çevirip kıızı izliyordu bile diyebilirim. Yusuf hiç aşık olmuş muydu bilmiyorum. 'İnsan yaşar, aşık olur ve ölür' derdi... Kimin dediğinin ne önemi var biri derdi işte.

Sokak köpekleri çok severdi onu. Aynı boyda olduklarından, kendileriyle eş mi tutarlardı bilmem. Yusuf hep bu köpeklerle beraber dolaşırdı, ilçeyi. Küçük çocuklar hatta içindeki kötülüğu iyiliğe çevirememiş 'büyük çocuklar', bir köpeği çağırır gibi Yusuf'u çağırırlardı. Yusuf'un ,onların hakaretlerini, umursamayışına ne kadar da kızardım. Şöyle bir küfretse ana avrat, içim rahatlayacaktı. Evet hiçbir şeyi değiştirmeyecekti ,belki de daha çok üstüne gideceklerdi. Ama bu küfrü ne kadar da çok hak ediyordu insanlar.

Yusuf'u bir tek ben mi bu kadar izlerdim, bilmiyorum. Belki de bu ilçeye dışarıdan okumaya gelen yabancı biri olduğum için ,Yusuf'un yabancılığını anlıyordum.Ya da anladığımı sanıyordum. Bazen insanların Yusuf'a nasıl baktıkları dikkatimi çekerdi. Ona baktıklarında, insanların yüzlerinde beliren şey ; yalnızca samimiyetsiz bir hüzdü. Onun gibi olmadıkları için neredeyse sevinçten öleceklerdi, ben hissederdim bu bakışları. Sonra korkardım, acaba bende mi öyle bakıyorum diye.

Dört mevsimin yaşandığı cennet yurdumda, mevsimlerden ikisi bu ilçeye hiç

uğramazdı.Yazı ve kışı vardı buranın. İnsanlarının karakterleri de sanki bu iki mevsime uymuştu. İyisi vardı ve kötüsü, kötüsü daha çoktu. Kötüsünün çok olduğundan mıdır bilmem hep uzun ve çetin geçerdi kışları bu ilçenin. Kış mevsiminin geldiğini, televizyondaki hava durumunu bildiren haberlerden çok, Yusuf'un mont diye üzerine geçirdiği yün battaniyeden anlardı, ilçe insanı. Odunu kömürü depolara doldurmanın, kaloriferleri açmanın vakti gelmişti artık.

Kahveci Ali Dayı Yusuf'u çok severdi. Ya da bana öyle gelirdi. Neredeyse her on beş dakikada bir Yusuf'a çay götürürdü. Kahvesinin tahta penceresinin önünde duran çiçekleri, nasıl kuruyacak diye korkuyorsa ,Yusuf'un da soğuktan donacağından aynı şekilde korkuyordu,kanımca. Ali Dayı'da ilçenin yabancılarından sayılırdı. Yıllarca cezaevinde yatmıştı. Kimisi adam vurmuş derdi, kimisi banka soymuş, bir gün kahvenin önünde çayımı yudumlarken, duvarın dibinde oturup ayakkabı boyayan adam: 'Anarşistmiş öğrenciyken, o yüzden yatmış yıllarca cezaevinde' dedi. Nereden biliyorsun diye sormadım. Kahveci Ali Dayı, Yusuf'u defalarca içeriye çağırır, Yusuf bir kere bile kahveden içeri girmezdi. Nasıl ki iyiler ve kötüler vardı, içeridekiler ve dışarıdakiler de vardı. Belki de kendine bir ad bulmuştu Yusuf kendine. Bizim bildiğimiz ama söyleyemediğimiz... 'Dışarıdaki'...

Kahveci Ali'nin Yusuf'a çay getiriyor, Yusuf soğukta ölmüyor ve her gün birbirine benziyordu. O gün erken kalkmıştım. Dersin başlamasına neredeyse iki saat vardı. Perdeyi aralayıp dışarıya baktım. Lapa lapa kar yağıyordu. Uzun uzun seyrettim dışarıyı, sonrasında montumu aldım ve çıktım evden. Ali Dayı'nın kahvesinde, okul servisi gelmeden bir çay içsem iyi olur diye düşündüm, epey de vaktim vardı. İlçe meydanına giden yolun sonunda, tırmanmam gereken lanet bir yokuş beni bekliyordu. Ayaklarımdaki botlar olmasa, yokuştan aşağı doğru kayıp düşmem içten bile değildi. İlçe meydanını gördüğümde büyük bir savaşı kazanmış komutan edasına büründüm . Okul servisinin kalktığı durak meydanın tam ortasında duruyordu. Beton duvarlarla çevrili ,garip bir otobüs durağıydı.Önünde otobüsler durmasa ve insanlar beklemese ,yıkık bir kaleye bile benzetilebilirdi. Duvarların üzeri yazılar, yamuk yumuk kalp şekilleriyle doluydu. İlçede biri bir kıza aşkını itiraf edecekse, bu duvara yazardı. Birden Yusuf'u fark ettim durakta. Kimin çizdiğini hiç bir zaman merak etmediğim eğri büğrü bir kalbin içine duruyordu yarım bedeni. Ne tuhaftı yarım vücudu kalbin içine tam oturmuştu. Garip bir korku vardı içimde ,Yusuf'un üzerindeki battaniye yana açılmış, ince gömleğinin önünden göğsü görünüyordu. Yaklaştıkça durağa doğru, içimdeki korku artmaya başladı. Kahveci Ali Dayı geç kalkmış olmalıydı, dükkanının kepenklerini kaldırıyor, aceleyle. Belli ki Yusuf'u fark etmemişti. Daha çok yaklaştım Yusuf'a, başı öne doğru düşmüş, bir heykeli andırıyordu. İçimdeki korku, yerini hangi duyguya bırakacak diye bekliyordum. Öylece baktım, kirli sakalları donmuş gibiydi. Usulca sokuldum 'Yusuf', diye mırıldandım. Mırıltıyla olacak şey değildi. Yüksek sesle 'Yusuf uyan', dedim. Elimi Yusuf'un bileğine götürdüm. Nabızı atmıyordu. Kolları soğuktan kaskatı kesilmişti. Hüzündü artık korku yerine içime dolan duygu. Uzun uzun inceledim Yusuf'u. Yüzüne baktım. Sakalları neredeyse beline degecekti. Sakallarını okşadım. Saçlarını okşadım. Etrafıma baktım, Ali Dayı hala görmemişti bizi. Sobayı yakmakla uğraşıyordu. 'Ali Dayı!', diye bağırdım duymadı; yeniden bağırdım yine duymadı. Ağlamak zamanında yaşanması gereken bir aşk gibi, düğümlendi boğazımda. Yusuf'a mı acıyordum? Yoksa onu bu halde bulup ölümüne şahit olan kendime mi, bilemedim. 'Ali Dayı!', diye yeniden bağırdım. Yaşlı adam bize doğru baktı. Çay istediğimi sandı. Elinde iki çayla salına salına yanımıza geldi. Uzaktan bize doğru gelirken yüzünün ifadesi birden değişti. Aceleyle çayları yere bıraktı. 'Yusuf', diye seslendi, önce mırıldandı, sonra bağırdı, sonra sustu. Yusuf'un yarım bedenine benim yapamadığımı yaptı, sarıldı. Üç yabancı, tek ölü öylece duruyorduk. Yusuf'un gömleğinin sol üst cebindeki kağıt parçasına takıldı gözüm birden. Daha yakından bakınca bunun bir fotoğraf olduğunu anladım. Ali Dayı, Yusuf'un bedenine sarılmayı bırakmış ,hiç konuşmadan sigara içip seyrediyordu Yusuf'u. Titreyen ellerimle ,Yusuf'un cebindeki fotoğrafı çıkardım. Genç bir

kadınla Yusuf,ayakta yan yanaydılar. Yusuf'un eli kadının omzundaydı. Utangaç bir hali vardı kadının. Yusuf mu? Yusuf , çok güzel gülümsüyordu fotoğrafta...

